

Rikoksentorjuntaneuvoston toimintakertomus 2006

Rikoksentorjuntaneuvosto.....	2
Neuvoston kokoukset.....	2
Työvaliokunta	3
Väkivallan vähentämishjelma	3
Avustukset paikalliseen rikoksentorjuntaan.....	4
Viestintä	5
Seminaarit	6
Pohjoismainen yhteistyö	6
Toiminta Euroopan rikoksentorjuntaverkostossa (EUCPN).....	7
Paikallinen turvallisuussuunnittelu ja rikoksentorjunnan yhdyshenkilöverkosto.....	9
Rikoksentorjuntaneuvoston kokoonpano	10
Rikoksentorjuntaneuvoston työvaliokunnan kokoonpano	11
Rikoksentorjuntaneuvoston sihteeristön kokoonpano	11

Rikksentorjuntaneuvosto

Rikksentorjuntaneuvoston nykyisen kokoonpanon toimikausi alkoi 1.10.2005. Neuvoston puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja Timo Kvist. Neuvoston kokoonpano ja siinä vuonna 2006 tapahtuneet muutokset esitetään tämän toimintakertomuksen lopussa.

Neuvoston kokoukset

Ensimmäisen kokouksensa neuvosto piti helmikuussa Helsingin käräjäoikeuden tiloissa. Kokouksen teema oli väkivaltarikosten oikeuskäsittely. Hallintojohtaja Jouko Räsänen esitteli rikksentorjuntaneuvostolle Helsingin käräjäoikeuden toimintaa ja organisaatiota. Kokouksessa keskusteltiin väkivallan vähentämishojelman jatkotoimien etenemisestä, joista erityisesti nousivat esiin Järvenpään pilottihanke ja väkivaltaohjelman toteutuksen koordinaointi. Kokous hyväksyi toimintakertomuksen. Se myös päätti esittää, että vuoden 2006 paikallisiin ja seudullisiin rikksentorjuntahankkeisiin myönnettävissä avustuksissa ilmoitettaisiin etusijalla pidettävän väkivallan vähentämishojelman toteutusta edistäviä hankkeita ja hankkeita, joista on tarkoitus suorittaa laadukas arviointi.

Neuvoston **toinen kokous** oli toukokuussa Helsingin kihlakunnan poliisilaitos vieraana. Kokouksen teema oli väkivaltarikosten rikostutkinta. Poliisikomentaja Jukka Riikonen esitteli Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen organisaatioita ja toimintaa sekä kertoi neuvostolle ajankohtaisista Helsingin poliisia työllistävistä aiheista. Erityisesti esille tulivat EU-puheenjohtajuuskauden turvallisuusjärjestelyt, hätäkeskusuudistus ja VR:n makasiinipalot. Rikossylikomisario Kari Tolvanen kuvaili Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen väkivaltarikossyliköön toimintaa ja Helsingin väkivaltarikollisuutta. Kokous päätti paikallisten rikksentorjuntahankkeiden avustusten myöntämistä koskevasta lausunnosta oikeusministeriölle. Kokouksessa hyväksyttiin esitys väkivaltajaoston kokoonpanoksi ja keskusteltiin Järvenpään pilottihankkeen etenemisestä ja marraskuussa Hämeenlinnassa järjestettävästä Euroopan rikksentorjuntaverkoston (EUCPN) Best Practices –konferenssista ja Naantalissa kesäkuussa järjestettävästä pohjoismaisten rikksentorjuntaneuvostojen kokouksesta.

Neuvoston **kolmas kokous** pidettiin syyskuussa Folkhälsanin vieraana. Nina Hovén-Korpela ja Tom Kankkonen esittelivät Folkhälsanin toimintaa. Folkhälsan on yleishyödyllinen sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestö, joka pyrkii edistämään terveyttä ja elämänlaatua Suomen ruotsinkielisillä alueilla. Folkhälsanin toiminta koostuu terveyttä edistävästä kansalaistoiminnasta, sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen tuottamisesta sekä tutkimustyöstä. Kokous alkoi keskustelulla väkivallan vähentämishojelman periaatepäätöksen tilanteesta. Väkivaltajaoston puheenjohtaja Marita Ruohonen esitteli ehdotusta ohjelman toteutuksen vuoden 2007 prioriteeteiksi, joiden mukaan vuonna 2007 tullaan keskittymään lapsiin ja nuoriin. Kokouksessa keskusteltiin lokakuussa Helsingissä järjestettävästä suurten kaupunkien turvallisuussuunnitteluseminaarista ja sovittiin paikallisen rikksentorjunnan yhdyshenkilöverkoston päivytyksestä ja täydennyksestä. Lisäksi kokouksessa käsiteltiin valtionavustushakemuksia rikksentorjuntahankkeisiin ja niiden arviointeihin, keskusteltiin marraskuussa Hämeenlinnassa järjestettävästä Euroopan rikksentorjuntaverkoston (EUCPN) Best Practices –konferenssista ja EUCPN:n muusta toiminnasta Suomen puheenjohtajuuskaudelle. Neuvoston valitsi Suomen edustajaksi konferenssin ECPA-kilpailuun Keravan kaupungin Katujen yö –hankkeen. Kokouksen aiheita olivat myös vuoden 2006 toimintasuunnitelman toteutuminen ja alustava keskustelu vuoden 2007 toiminnasta.

Neuvoston **neljättä kokousta** isännöi joulukuussa Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto, joka juuri oli yhdistynyt perustettuun Finanssialan Keskusliittoon. Vahinkovakuutusjohtaja Veli-Matti Ojala kertoi uuden laaja-alaisen finanssialan yhteisiä edunvalvontaintressejä ajamaan perustetun järjestön perustamisen syistä ja organisaatiouudistuksen toteutustilanteesta. Turvallisuuden edistäminen ja vahingontorjunta jatkuvat entisellä painolla. Kokouksessa hyväksyttiin väkivaltajaoston tarkoituksenmukaisen kokoonpanon varmistamiseksi valmisteltu ehdotus neuvostosta annetun asetuksen muuttamiseksi ja uusittu työjärjestys ja vahvistettiin väkivaltajaoston kokoonpano. Edelleen kokouksessa hyväksyttiin Haaste-lehden uusi julkaisusopimus sekä oikeusministeriölle tehtävä esitys lehden toimitusneuvostoksi. Lisäksi hyväksyttiin vuoden 2007 toimintasuunnitelma. Neuvostolle raportoitiin paikallisen yhdyshenkilöverkoston päivityksestä ja Best Practices -konferenssin toteutumisesta.

Työvaliokunta

Työvaliokunta kokoontui vuoden 2006 aikana neljä kertaa.

Väkivallan vähentämishjelma

Oikeusministeriö palkkasi huhtikuun alusta lukien väkivallan vähentämishjelmaan koordinaattorin, jonka tehtävänä on toimia vastuuhenkilönä rikosentorjuntaneuvoston sihteeristölle kuuluvien väkivallan vähentämishjelman tehtävien toteutuksessa ja hoitaa oikeusministeriön kanssa sovitut väkivallan vähentämiseen liittyvät tutkimus- ja suunnittelutehtävät (esim. naisiin kohdistuvan väkivallan uusintatutkimus). Koordinaattori toimii myös väkivallan vähentämishjelmaa edistämään asetettavan väkivaltajaoston sihteerinä, valmistelee sen kokousaineistot ja hoitaa jaoston antamat tehtävät.

Rikosentorjuntaneuvosto päätti keväällä 2006, että se asettaa väkivaltajaoston edistämään väkivaltatyötä. Jaosto aloitti työskentelynsä työryhmänä toukokuussa 2006. Jaoston jäsenet valittiin rikosentorjuntaneuvoston väkivallan ja sen ehkäisyn asiantuntemusta omaavista jäsenistä. Jäseniä ovat Kauko Aromaa (Heuni), Martti Lehti (Optula), Helena Ewalds (STM) ja Kari Tolvanen (Helsingin poliisi). Työryhmänä aloittaneeseen jaostoon lisäksi ovat kuuluneet Tarja Mankkinen Sisäisen turvallisuuden ohjelmasta ja Mikko Lampikoski poliisin ohjelmasta väkivallan estämiseksi ja vähentämiseksi. Työryhmän puheenjohtajana on toiminut Marita Ruohonen (Suomen Mielenterveysseura). Työryhmä kokoontui kymmenen kertaa vuoden 2006 aikana.

Väkivaltajaoston tehtävänä on seurata väkivallan kehitystä ja kehittää väkivallan kehityksen seurantajärjestelmiä, seurata ja edistää väkivallan vähentämishjelman toteutusta ja tarvittaessa tehdä ehdotuksia eri toimijoiden yhteistyön kehittämiseksi, kehittää väkivallan ehkäisemisen osaamista ja edistää tietoisuutta hyvistä ehkäisykäytännöistä ja tehdä ehdotuksia väkivallan ehkäisyä palveleviksi tutkimuksiksi sekä hoitaa muita rikosentorjuntaneuvostolle kuuluvia väkivallan ehkäisyä koskevia tehtäviä. Jaosto myös valmistelee Sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän rikosentorjuntaneuvostolle antamat tehtävät. Ensimmäinen tällainen tehtävä oli kansallisen väkivallan vähentämishjelman toimeenpanon painopistealueiden määrittely vuodelle 2007. Painopistealueeksi valittiin lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan vähentäminen.

Väkivallan vähentämishojelman periaatepäätös hyväksyttiin valtioneuvoston käsittelyssä 14.12.2006.

Paikallinen pilottihanke Järvenpäässä

Järvenpäässä käynnistettiin kesällä 2005 väkivaltaa vähentämään ja ehkäisemään pyrkivä paikallinen pilottihanke, koska siellä esiintyi väkivaltarikollisuutta väestön määrään ja rakenteeseen nähden keskimääräistä enemmän. Järvenpää halusi lähteä pilottikaupungiksi, koska kaupungin strategiassa painottuu ongelmien ehkäisy.

Pilotti käynnistyi paikallisen väkivaltatilanteen kartoittamisella, jota pidettiin välttämättömänä tarjoamaan suunnittelulle pohjaa ja mahdollistamaan myöhemmin toteutettavien toimenpiteiden vaikutusarvioinnit. Pilottihankkeessa etsitään hyviä käytäntöjä, joita muuallakin voitaisiin myöhemmin toteuttaa.

Hankkeeseen liittyen Järvenpään terveyskeskuksessa alettiin kirjata aikaisempaa tarkemmin väkivaltaa ja siitä aiheutuneita vammoja tarkoituksena lisätä oikeusturvaa ja jatkossa rakentaa toimintamallia, joka määrittää viranomaisten väliset vastuut uhrin jatko-ohjauksesta. Tarkoituksena on myös parantaa viranomaisten yhteistyötä väkivallan tunnistamiseksi ja sen uhrien, tekijöiden ja näkijöiden auttamiseksi. Se antaa myös mahdollisuuksia arvioida vammoja aiheuttavan väkivallan laajuutta.

Turvallinen arki -kyselyssä kerättiin tietoja koululaisten päihteiden käytöstä, koulukiusaamisesta, väkivaltakokemuksista sekä muista asioista, jotka nuoria mahdollisesti huolestuttivat. Hankkeella pyritään luomaan uusia toimintamalleja ennaltaehkäisyn ja varhaisen puuttumisen tueksi ja ottamaan kodit ja koulut mukaan vaikuttamaan nuorten päihde- ja riskikäyttäytymiseen.

Koska suuri osa Järvenpään väkivaltarikollisuudesta keskittyy yöaikaan ravintoloihin ja kaduille, kolmannen toteutettavan toimenpidekokonaisuuden suunnittelu aloitettiin alkoholiehtoisen väkivallan vähentämiseksi anniskelupaikoissa ja yleisillä paikoilla.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui kuusi kertaa. Vuoden lopussa hankkeen hallinnointi siirrettiin yleishallinnon alaisuudesta sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen.

Avustukset paikalliseen rikosentorjuntaan

Avustukset paikallisiin rikosentorjuntahankkeisiin ilmoitettiin haettavaksi helmikuun alussa. Hakemuksia saapui määräaikaan mennessä 38 kappaletta, mikä on 26 hakemusta enemmän kuin vuonna 2005. Yksikään hakemus ei koskenut rikosentorjuntahankkeiden tuloksellisuusarviointia. Rikosentorjuntaneuvosto oli ilmoittanut tällä hakukierroksella priorisoivansa hankkeita, jotka tähtäävät väkivaltarikollisuuden vähentämiseen, ja toiseksi hankkeita, joissa on tavoitteena suorittaa laadukas arviointi. Väkivallan vähentäminen oli keskeisenä teemana 17 hakemuksessa eli näyttäisi siltä, että ilmoitetuista prioriteeteista väkivallan vähentäminen on vaikuttanut hakemuksiin. Tällä hakukierroksella korostuivat erityisesti perhe- ja lähisuhdeväkivallan vähentämiseen sekä lapsiin ja nuoriin liittyvät rikollisuuden ehkäisyn hankkeet. Haettu avustussumma oli yhteensä noin 598 000 €, mikä on noin 407 000 € enemmän kuin vuonna 2005, jolloin haettu summa vähenikin olennaisesti edellisiin vuosiin verrattuna. Toukokuun kokouksessaan neuvosto antoi ehdotuksensa avustusten käytöstä oikeusministeriölle. Esityksen mukaan ministeriö myönsi avustusta rikosentorjuntahankkeisiin 110 000 € seuraavasti:.

1. **Africarewo ry:lle** INA – Itsenäiset Naiset –hankkeeseen 15 500 €
2. **Asikkalan kunnan nuorisotoimelle** Näppis –projektin toteuttamiseen Asikkalassa 2 000 €
3. **Helsingin kaupungin nuorisoasiankeskukselle** Helsinki Safe City – Kaisaniemi hankkeeseen 3 000 €
4. **Helsingin kaupungin sosiaalivirastolle, nuorten päihdetyö, Klaari itäinen** Nuorten päihteidenkäytön varhaisen puuttumisen tehostaminen -arviointihankkeeseen 14 500 €
5. **Hämeenlinnan kaupungin perusturvakeskukselle** Lähisuhdeväkivaltaa kohtaavien työntekijöiden verkostofoorumin toteuttamiseen 2 000 €
6. **Kuopion Seudun Mielenterveysseura Hyvä Mieli ry/Kuopion Kriisikeskukselle** Miehisyyden naaraus -projektiin 9 250 €
7. **Monika Naiset liitto ry:lle** Perhetyö väkivallan ehkäisyssä -projektiin 6 000 €
8. **Monika Naiset liitto ry:lle** Väkivallan erityispiirteiden tunnistaminen ja uhrien auttaminen maahanmuuttajaperheissä –hankkeeseen 11 000 €
9. **Naisten Linja Suomessa ry:lle** Älä sulje silmiäsi väkivallalta –hankkeeseen 4 750 €
10. **Oulun seudulle** Oulun seudun ilkivallan vähentämishankkeeseen 2 000 €
11. **Pienperheyhdistys ry:lle** Jakomäen ilkivallan ehkäisy 2006 - 2007 –hankkeeseen 27 000 €
12. **Suomen Somaliliitto ry:lle** Pois kadulta –hankkeeseen 5 000 €
13. **Tukinainen ry:lle** Raiskaus on rikos ihmisyyttä kohtaan –hankkeeseen 5 000 €
14. **Vaasan ensi- ja turvakoti ry:lle** Yhteistoimintamalli eläväksi –hankkeeseen 3 000 €

Viestintä

Toteutettiin neuvoston 27.10.2005 koko toimikaudekseen hyväksymää viestintästrategiaa.

Neuvoston verkkosivustoa on pidetty yllä entistä perusrakennetta ja aikaisempia peruslinjoja noudattaen. Sivuilla on tiedotettu rikosentorjuntaneuvoston toiminnasta ja rikosentorjunnan uutisista sekä tarjottu linkkejä muihin alan sivustoihin. Neuvoston verkkosivut oli tarkoitus uudistaa syksyllä 2006, mutta hanke siirtyi vuodelle 2007. Syynä tähän olivat EU-puheenjoh-tajuuskauden kiireet ja verkkosivujen siirtohankkeen myöhästyminen koko oikeusministeriön hallinnonalalla.

Haaste ilmestyi suunnitellusti neljä kertaa vuonna 2006. Erityisiä teemanumeroita ei ollut. Lehden verkkoversion uudistuksen suunnittelu eteni toteutusvaiheeseen. Lehden sivutoimi-sena päätoimittajana toimi koko toimivuoden Kauko Aromaa ja päätoimisena toimittajana Riikka Kostiainen. Joulukuussa rikosentorjuntaneuvosto hyväksyi omalta osaltaan julkaisu-sopimuksen jatkamisen vuosiksi 2007-2009, jatkoi Kauko Aromaan nimitystä päätoimittajana ja teki esityksen uudeksi 12-henkiseksi toimitusneuvostoksi.

Ritonen -tiedotelehtinen ilmestyi kolmasti välittäen rikosentorjuntauutisia ja tietoa neuvoston toiminnasta.

Seminaarit

Molemmat vuodelle 2006 suunnitellut kotimaiset seminaarit toteutuivat. Keväällä järjestettiin turvallisuussuunnitteluseminaari Tampereella yhteistyössä Suomen Kuntaliiton, sisäasiainministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa. Seminaariin osallistui paikallisia rikosentorjunnan yhdyshenkilöitä, lähisuhde- ja perheväkivallan yhdyshenkilöitä ja lähipoliiseja. Syksyllä järjestettiin suurten kaupunkien seminaari Helsingissä yhteistyössä Suomen Kuntaliiton ja Helsingin kaupungin kanssa. Seminaarin teemana oli erityisesti Helsingin kaupungin turvallisuussuunnittelu.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaisten rikosentorjuntaneuvostojen yhteiskokous oli 6-8. kesäkuuta Naantalissa kylpylässä. Kokouksen teemana oli väkivalta. Kokoukseen osallistuivat Suomesta neuvoston puheenjohtaja Timo Kvist, neuvoston jäsenet Salme Ahlström ja Martti Lehti ja viisi rikosentorjuntaneuvoston sihteeristön jäsentä Hannu Takalan johdolla. Tanskasta ja Islannista oli kaksi osanottajaa, Norjasta neljä ja Ruotsista yksi.

Kutakin maata oli pyydetty esittelemään omasta maastaan hyvä väkivallan torjunnan käytäntö. Jan Andersson Ruotsista esitteli Ruotsin lähestymiskieltoain ja sitä tukevan valvontajärjestelmän. Rune H. Scherg esitteli Tanskan 12-15-vuotiaiden sovittelukokeilun. Erik Nadeheim Norjasta esitti hyvänä väkivallan torjuntakäytännöksi Øyvind Kvellon tutkimuksen väkivallan riskitekijöistä. Hannu Takala puhui pankkiryöstöjen eliminoimisesta Suomessa ja Kristján Guðnason Islannista esitteli Hafnarfjörðurin poliisin väkivallan ja rikollisuuden vastaisen projektin. Martti Lehti piti esityksen kuolemaan johtaneesta väkivallasta Pohjoismaissa ja Jukka-Pekka Takala naisiin kohdistuvasta väkivallasta pohjoismaisten mittausten valossa. Lopuksi keskusteltiin yhteispohjoismaisen väkivaltahankkeen toteuttamisesta. Pohjoismainen ministerineuvosto päätti keväällä 2006 myöntää tällä pohjoismaisten rikosentorjuntaneuvostojen yhteiselle hankkeelle 1 M Tanskan kruunua. Lisäksi Pohjoismainen kriminologinen yhteistyöneuvosto (NSfK) oli lupautunut tukemaan hanketta ja oli varannut siihen 150 000 Ruotsin kruunua. Keskustelussa todettiin, että suhteellisen laaja hankesuunnitelma vaatii täsmentämistä ja keskittämistä.

Pohjoismaisten rikosentorjuntaneuvostojen yhteistä englanninkielistä esitettä on ajantasaistettu. Uusi versio on tulossa jakeluun.

Pohjoismaisessa yhteistyössä on osallistuttu *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* -lehden julkaisemiseen, pohjoismaisen kriminologisen bibliografian ylläpitämiseen sekä em. lehden ja yleisemmin pohjoismaista kriminologista ja rikosentorjuntayhteistyötä koskeviin kehityssuunnitelmiin.

Pohjoismaisen kriminologisen yhteistyöneuvoston (NSfK) painopisteteemoina vuonna 2006 olivat rikosentorjunta (vuodesta 2005 jatkuvana) ja väkivalta (uutena teemana). Jukka-Pekka Takala jatkoi jäsenenä yhteistyöneuvostossa, jonka pääkokous pidettiin maaliskuussa Tukholmassa. Hän osallistui myös Islannissa Reykholtissa 4-7.5. pidettyyn pohjoismaiseen kriminologiseen tutkijaseminaariin, jonka pääteema oli väkivalta.

Tukholman kriminologinen symposium 15-17.6 kokosi laajan joukon kriminologian ja rikosentorjuntatutkimuksen asiantuntijoita. Symposiumin yhteydessä luovutettiin Stockholm Prize in Criminology. Ruotsin BRÅ:n järjestelyvastuilla oleva suurtaapahtumasta tulee

olemaan jokavuotinen. Rikksentorjuntaneuvoston sihteeristöstä useimmat osallistuivat tapahtumaan.

Toiminta Euroopan rikksentorjuntaverkostossa (EUCPN)

Rikksentorjuntaneuvosto ja oikeusministeriö vastaavat yhdessä Euroopan rikksentorjuntaverkoston nk. kansallisesta edustuksesta. Vuosi 2006 merkitsi Suomelle huomattavaa työpanosta EUCPN:n kehittämiseen ennen kaikkea loppuvuoden EU-puheenjohtajuuden vuoksi mutta myös siksi, että EUCPN:n ja Euroopan komission suhteissa tapahtui käänne. Tämä näyttää mahdollistavan aikaisempaa paremman yhteistyön ja toimintaresurssit Haagin ohjelman edellyttämälle EUCPN:n voimistamiselle ja ammatillistamiselle.

Suomen EUCPN:n kansallinen edustaja Hannu Takala toimi heinä-joulukuun EUCPN:n puheenjohtajana. Suomen varaedustajana jatkoi Jukka-Pekka Takala. RTN:n ja oikeusministeriön edustajien ohella Suomen kansallisena yhteispisteenä toimi edelleen Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuspäällikkö Risto Honkonen.

Suomi oli koko vuoden (syksystä 2005 alkaen) jäsenenä EUCPN johtoryhmässä (Steering Group), jonka perättäiset puheenjohtajavaltiot muodostavat.

EUCPN:n ammatillistamisessa keskeinen kysymys on rikksentorjuntakäytäntöjen luotettavan arvioinnin kehittäminen. Verkoston vuonna 2005 päättämä ja 2006 alusta alkaen asetettu tutkimis- ja validointikomitea, jonka puheenjohtajana Suomen Kauko Aromaa toimi vuoden 2006, on periaatteessa ollut tärkeä työkalu tässä tehtävässä. Käytännössä komitean toiminta ei ole ollut kovin vilkasta, koska siltä on puuttunut valmisteluresursseja. Verkosto joutunee arvioimaan tehtävän hoitamisen muotoja uudelleen vuoden 2007 kuluessa.

EUCPN:n ja komission yhteistyön käänne

Helmikuussa 2006 pidetyn Itävallan puheenjohtajakauden ensimmäisen EUCPN-kokouksen jälkeen EUCPN:n kehityksessä alkoi käänne, kun Euroopan komissio ryhtyi aikaisemman passiivisuutensa sijasta aktiivisesti osallistumaan verkoston toimintaan. Tähän liittyi komission oikeus- ja sisäasioiden komissaarin Franco Frattinin kirje Itävallan sisäministerille ja komission oikeuden, vapauden ja turvallisuuden pääosaston organisaatiomuutos yleisen rikksentorjunnan kohdalla: suoraan pääosaston pääjohtajan alaisuuteen asetettiin kolmihenkinen yleisen rikksentorjunnan yksikkö, jonka tehtäviin kuuluu myös EUCPN:n tukeminen ja yhteistyö verkoston kanssa.

Tilanne johti jo keväällä käynnistyneisiin keskusteluihin muodoista, joilla verkoston ja komission suhteita järjestetään. Näihin kuuluivat mm. kysymykset siitä, millä tavoin ja millä ehdoin komissio ryhtyy uudelleen hoitamaan verkoston sihteeristölle kuuluvia tehtäviä, joita verkosto oli itse joutunut hoitamaan. Itävallan kauden toisessa kokouksessa EUCPN:n hallitus asetti verkoston ja komission suhteita pohtivan työryhmän, jonka puheenjohtajaksi Itävallan vetäytyttyä tuli Hannu Takala. Työryhmän sihteerinä toimi Jukka-Pekka Takala. Työryhmä kokoontui kesä-heinäkuussa kolme kertaa, Brysselissä, Helsingissä ja Berliinissä. Tärkeimmistä asioista, kuten sihteeritoiminnoista, uusien rahoitusmuotojen kehittämisestä verkoston toiminnalle sekä verkoston nettisivuston periaatteista päästiin yhteisymmärrykseen, joka vahvistettiin verkoston hallituksen syyskauden kokouksissa.

Suomen puheenjohtajuuskauden päätapahtumat

Suomen kaudella EUCPN:n hallitus kokoontui kahdesti, 19.9. Helsingissä ja 29.11. Hämeenlinnan Aulangolla.

Hotelli Aulangossa Hämeenlinnassa pidettiin 26-28.11. EUCPN:n viides parhaiden rikoksentorjuntakäytäntöjen konferenssi, jonka teema oli päihteisiin liittyvän väkivallan, rikollisuuden ja järjestyshäiriöiden torjunta. Sama teema oli vuoden 2006 Euroopan rikoksentorjuntakilpailulla (ECPA), johon tuli kilpailuehdotus 13 maasta (mikä on kilpailun ennätys). Tämän lisäksi jäsenmaat esittelivät kilpailun ulkopuolella muita teemaan liittyviä hankkeita. Kaikkiaan erilaisia hankkeita oli esillä lähes kolmekymmentä. Kaikille hankkeille tarjottiin mahdollisuus esitellä toimintaansa joko täysistunnossa tai työryhmissä; tämän lisäksi oli käytössä esittelypöytiä ja –telineitä, joissa monet hankkeet esittelivät toimintaansa.

Kilpailun voittajaksi valittiin Tanskan ehdokas, Ringstedin kokeilu, jossa selvitettiin koulu- ja laisten tupakointia, päihdekäyttöä ja lainvastaisia tekoja sekä saatiin korjatuksi näiden ylläpitävää kuvaa tällaisen poikkeavan toiminnan yleisyydestä heidän luokka- ja ikätovereidensa keskuudessa. Tuomaristo mukaan myös Unkarin ja Britannian hankkeet olivat kärkikolmikossa. Voittajan valinnassa painoi ennen muuta tanskalaisten pätevä näyttö hankkeen vaikutuksista; Ringstedin kokeen vaikutuksen arvio perustui vertailuun satunnaisesti valittujen koe- ja kontrolliluokkien välillä.

Suomen kilpailuehdokkaana oli Keravan Katujen yö –hanke, jolla on onnistuneesti rauhoitettu koulujen päättäjaisriehaa. Kaupungin määrätietoinen reagointi vuoden 2001 väkivaltatapah- tumiin vastaavana viikonloppuna on näkynyt ennen kaikkea selvästi parantuneena turvalli- suuden tunteena. Lisäksi Oulun Pullon pois –hanke esiteltiin toisena hyvänä teemaan liittyvänä hankkeena.

Konferenssissa kuultiin joukko esitelmiä. Täysistunnossa puhui tutkijoita ja rikoksentorjunta- asiantuntijoita Britanniasta, Espanjasta, Italiasta, Kanadasta, Saksasta, Suomesta (Martti Lehti puhui alkoholiehtoisten henkirikosten piirteistä Pohjois-Euroopassa), Tanskasta, Tšekin tasa- vallasta.

Työryhmiä konferenssissa toimi kuusi. Yksi työryhmistä liittyi Suomen vetämään hankkeeseen, jolla pyritään edistämään ECPA-kilpailun tunnettuutta ja siten edistämään osallistumista jäsenmaissa. Muut osallistujat ovat LT, DK, UK, BE, SK sekä European Forum for Urban Safety. Kokousta edelsi jäsenmaille tehty kysely ECPA:sta ja hyvistä käytännöistä. Yaira Obstbaum raportoi kyselyn alustavia tuloksia Hämeenlinnan konferenssissa.

Aulangon konferenssissa oli 115 osallistujaa 25 maasta.

Konferenssiaineisto julkaistaan nettisivuilla.

Muuta EUCPN-toimintaa

Suomi osallistui Tšekin tasavallan johtamaan **kansallisten rikoksentorjuntapolitiikkojen monitorointi** – projektiin. Hankkeessa ollaan yhteistyössä HEUNIn kanssa. Hankkeen ensimmäinen kokous pidettiin keväällä 2006 Prahassa.

Samoin Suomi osallistui EUCPN:n **nuorisorikollisuusalaryhmän** työhön. Vuoden 2006 kohteena oli maahanmuuttajanuorten rikokset ja heidän integroimisensa. Edelleen Suomi on

osallistunut **EUCPN:n rikoksenpelko-projektiin**. Projektin tuloksena EUCPN:n verkkosivuilla julkaistaan kuvaukset projektiin osallistuneiden maiden toimista rikoksenpelon vähentämiseksi.

Lisäksi on Suomi tukenut Saksan johtamaa projektia, jossa pyritään vähentämään **internetin luomaa uhkaa lapsille ja nuorille**. Hanke jatkuu kevätkaudella. Käytännössä yhteyttä hoitaa Pelastakaa Lapset –järjestö.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu ja rikosentorjunnan yhdyshenkilöverkosto

Rikosentorjuntaneuvosto on päivittänyt ja täydentänyt paikallista yhdyshenkilöverkostoaan. Rikosentorjuntaneuvosto lähetti lokakuussa 2006 kaikkiin Suomen kuntiin kunnan- ja kaupunginjohtajille osoitetun kirjeen, jossa pyydettiin nimeämään kunnan rikosentorjunnan yhdyshenkilö. Tällä kirjeellä rikosentorjuntaneuvosto pyrki edelleen laajentamaan yhdyshenkilöverkostoaan kuntiin, joissa rikosentorjunnan yhdyshenkilöä ei ollut nimetty. Tämän lisäksi rikosentorjuntaneuvoston tavoitteena oli päivittää yhteyshenkilöidensä yhteystiedot muissakin kunnissa. Vuoden loppuun mennessä rikosentorjunnan paikallinen yhdyshenkilöverkosto kasvoi 54 yhdyshenkilöllä.

Sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaan Turvallisuustalkoita jatketaan ja paikallisessa turvallisuussuunnittelussa omaksutaan laaja turvallisuuskäsite. Sisäisen turvallisuuden ohjelman koordinoivastuu on sisäasiainministeriön johdolla toimivalla projektiorganisaatiolla. Sen alaisuudessa työskennelleen turvallisuussuunnittelua edelleen kehittävän työryhmän ehdotukset valmistuivat 12.4.2006. Työryhmässä rikosentorjuntaneuvostoa edusti puheenjohtaja Timo Kvist. Työryhmän jatkoi työtään ja siihen pyydettiin nimeämään myös rikosentorjuntaneuvoston sihteeristön edustaja, jollaisena on toiminut suunnittelija Markus Alanko.

Rikosentorjuntaneuvosto on osaltaan pyrkinyt edistämään Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa tarkoitettua laaja-alaista paikallista turvallisuusyhteistyötä. Rikosentorjuntaneuvosto järjesti turvallisuussuunnitteluseminaarin Tampereella 20.-21.4.2006 yhteistyössä Suomen Kuntaliiton, sisäasiainministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa.

Rikoksentorjuntaneuvoston kokoonpano

Neuvoston kokoonpano vuonna 2006	
Puheenjohtaja: Kaupunginjohtaja Timo Kvist, Naantalin kaupunki	Varapuheenjohtaja: Poliisiylijohtaja Markku Salminen, sisäasiainministeriö
Jäsenet	varajäsenet
apulaisosastopäällikkö Jussi Pajuoja, oikeusministeriön kriminaalipoliittinen osasto (20.4.2006 asti)	ylijohtaja Maija Kukkonen, kriminaalihuoltolaitos
apulaisosastopäällikkö Jari Lohi, oikeusministeriön kriminaalipoliittinen osasto (21.4.2006 alkaen)	
Poliisiylitarkastaja Martti Kunnasvuori, sisäasiainministeriö	rikosylikomisario Kari Tolvanen, Helsingin poliisilaitos, väkivaltarikosyksikkö
hallitusneuvos Ismo Tuominen, sosiaali- ja terveysministeriö	ylitarkastaja Helena Ewalds, Sosiaali- ja terveysministeriö
ylitarkastaja Virpi Hiltunen, opetusministeriö	ylitarkastaja Heidi Peltonen, opetushallitus
kehittämispäällikkö Markku Haiko, Suomen Kuntaliitto ry	kaupunginjohtaja Tauno Kirves, Hyvinkään kaupunki
ylitarkastaja Timo Saarinen, ympäristöministeriö/alueiden käytön osasto	asuntoneuvos Riitta Kimari, ympäristöministeriö/asunto- ja rakennusosasto
tutkija Martti Lehti, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	johtaja Kauko Aromaa, HEUNI
asiamies Matti Räisänen, Suomen Kaupan Liitto	turvallisuuspäällikkö Antti-Pekka Kuusiluoma, SOK
vahinkovakuutusjohtaja Veli-Matti Ojala, Suomen Vakuutusyhtiöiden keskusliitto ry	tiedotuspäällikkö Veikko T. Valkonen, Liikennevakuutuskeskus
tutkimusprofessori Salme Ahlström, STAKES, Alkoholi- ja huume tutkimusryhmä	tutkimuspäällikkö Juhani Iivari, STAKES
toiminnanjohtaja Pirkko Lahti, Suomen Mielenterveysseura ry (30.4.2006 asti)	Verkställande direktör Marianne Österberg, Folkhälsan
toiminnanjohtaja Marita Ruohonen, Suomen Mielenterveysseura ry (1.5.2006 alkaen)	
erityisnuorisotyön sihteeri Juha Alstela, Kirkon nuorisotyön keskus	kriminaaliryhmän sihteeri Sami Puumala, Kirkon diakonia- ja yhteiskuntatyön keskus

erikoissuunnittelija Meri-Sisko Eskola, työministeriö/kotouttaminen	lainsäädäntöneuvos Pasi Järvinen, työministeriö
osastopäällikkö Leena Linnainmaa, Keskuskauppakamari	johtaja Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät ry
valtiosyyttäjä Ritva Sahavirta, valtakunnansyyttäjänvirasto	hovioikeudenneuvos Maija Nyysönen, Helsingin hovioikeus

Rikksentorjuntaneuvoston työvaliokunnan kokoonpano

Työvaliokunnan kokoonpano vuonna 2006	
Puheenjohtaja: Kaupunginjohtaja Timo Kvist Naantalın kaupunki	
Jäsenet	varajäsenet
Poliisiylijohtaja Markku Salminen, sisäasiainministeriö	Poliisiylitarkastaja Martti Kunnasvuori, sisäasiainministeriö
apulaisosastopäällikkö Jussi Pajuoja, oikeusministeriön kriminaalipoliittinen osasto (20.4.2006 asti)	ylijohtaja Maija Kukkonen, kriminaalihuoltolaitos)
apulaisosastopäällikkö Jari Lohi, oikeusministeriön kriminaalipoliittinen osasto (21.4.2006 alkaen)	
valtiosyyttäjä Ritva Sahavirta, valtakunnansyyttäjänvirasto	hovioikeudenneuvos Maija Nyysönen, Helsingin hovioikeus
kehittämispäällikkö Markku Haiko Suomen Kuntaliitto ry	kaupunginjohtaja Tauno Kirves, Hyvinkään kaupunki
tutkija Martti Lehti, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	johtaja Kauko Aromaa, HEUNI
osastopäällikkö Leena Linnainmaa, Keskuskauppakamari	johtaja Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät ry

Rikksentorjuntaneuvoston sihteeristön kokoonpano

Hannu Takala jatkoi neuvoston pääsihteerinä koko toimintavuoden, joskin EUCPN:n puheenjohtajuuden vuoksi tehtäviä jouduttiin delegoimaan muulle sihteeristölle. Erikoissuunnittelija Mervi Sarimo (ent. Hyvärinen) oli vanhempainvapaalla ja hänen sijaisenaan toimi suunnittelija Jukka-Pekka Takala. Suunnittelijoina toimivat Saija Järvinen, Markus Alanko ja Regina Järg-Tärno, joka syyskuun alussa jäi äitiyslomalle. Järg-Tärnon viransijaisuutta on hoitanut Yaira Obstbaum. Erikoissuunnittelija Minna Piispa otettiin huhtikuun alusta sihtee-

ristöön väkivallan vähentämishjelman koordinaattoriksi. Riikka Kostainen toimi koko toimintavuoden HAASTE-lehden toimittajana. Katriina Kiviharju jatkoi toimistosihteerinä koko toimivuoden. Hannakaisa Ryyänen on työskennellyt sihteeristön yhteydessä Järvenpään kaupungin palveluksessa projektikoordinaattorina, samoin siviilipalvelusmiehenä Järvenpään pilottihankkeessa avustava Antti Helakallio. Kesällä sihteeristöä avusti valt.yo Heidi Gröhn virkamiesharjoittelijana..